







(Dieren)artsen zijn echte analisten. Ze nemen waar, analyseren het probleem, werken het uit en komen, als het lukt, met een oplossing. Echte linker-hersenhelft-gebruikers. Want daar zit onze ratio, ons rationeel denken. René Descartes, een Franse filosoof en wiskundige, wordt gezien als de grondlegger van het rationalisme. Een van zijn beroemdste uitspraken is 'Cogito ergo sum' - Ik denk dus ik besta. Toen ik de eerste keer van 'cogito ergo sum' hoorde was ik trots. Want Descartes had een andere visie op de filosofie ontwikkeld als antwoord op die van Aristoteles. Aristoteles zag de mens als een met rede begiftigd dier. En hoewel hij in alles potentie zag, en daarmee aangaf dat alles zijn waarde had, waren wij toch echt de enige denkende wezens. Dieren dachten niet. En dat stak mij als liefhebber van honden, paarden, schapen en cavia's. Want, en daar was ik vast van overtuigd, mijn dieren dachten wel degelijk na!

Later kwam ik er achter dat ook Descartes weinig op had met dieren. Het zijn mechanische wezens zonder gevoel. Ze hadden wel dezelfde anatomie maar verder hield het op. Toch ben ik wel blij met die ratio van Descartes. Want wat is ratio? Het is het vermogen om te denken en te begrijpen. En dat doen wij dierenartsen heel goed. Dagelijks gebruiken wij onze linkerhersenhelft. Maar we moeten ook wetenschappers zijn. En daar heb je een creatief brein voor nodig. En dat creatieve zit in onze rechterhersenhelft.

Onlangs verscheen er een publicatie van een Hongaarse onderzoeksgroep die had onderzocht of honden ook een 'episode-memory' hadden. Daar zijn mensen namelijk sterk in. We kunnen ons zaken herinneren van 'ergens toen, wat en waar'. Dieren zouden dit niet hebben. Maar wat bleek: honden hebben dit ook! En laat nou diezelfde groep ontdekt hebben dat honden zelfs een rudimentaire taal spreken. We wisten al dat ze bestonden maar ze denken dus ook. Cogito ergo sum!

Naast die twee hersenhelften hebben wij, net als alle dieren een reptielenbrein voor de meest basale emoties en een limbisch systeem. Dat prachtige limbische systeem bestaat uit een frontale kwab, amygdala, hippocampus en hypothalamus. En daar zit onze emotie, ons rechtvaardigheidsgevoel, ons sociale gedrag, onze empathie. En het is maar goed dat wij, net als die dieren, zo'n limbisch systeem hebben. Soms moeten we het wel leren gebruiken. Want onze cliënten geven in de meeste gevallen veel om hun (huis)dieren en we zijn vaak, wel terecht, rationeel bezig.

Aristoteles bracht ons rede, Descartes ons ratio. Maar gelukkig hebben we ook een limbische systeem. Want een goede dokter is een klassiek gevalletje van veel meer dan alleen een rationele linkerhersenhelft.

Dr. Paul Mandigers 🌿 Dierenarts, specialist veterinaire neurologie